

BESZÁMOLÓ

a Hajdúhadházi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Családsegítő Szolgálatának 2013. évi működéséről, feladatainak ellátásáról

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Területi Irodája két, a szociális és gyermekjóléti alapellátások keretébe tartozó feladatot lát el, ez a beszámoló a *Családsegítő Szolgálat 2012. október 01. és 2013. szeptember 30. közötti éves munkáját* mutatja be.

A Családsegítő Szolgálat működését a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szociális törvény), az 1/2000 (I.7.) és 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelete, valamint a valamint a települési önkormányzat helyi rendelete - a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások helyi szabályairól szóló rendelete - szabályozzák.

Szakmai feltételek, működési engedély

A működést engedélyező által kibocsátott módosított működési engedély határozatlan idejű 2013. július 24. napjától.

2012. november 10-től az intézmény új székhelyen kapott elhelyezést a Liget u. 1 szám alatt lévő önkormányzati ingatlanban, ezzel megoldva az akadálymentesítést.

Az új Szakmai Program és Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadásra vár.

Szakmai ellenőrzések az intézményben

A beszámolási időszakban ellenőrzések a Területi Iroda vonatkozásában nem zajlottak a Családsegítő Szolgálatnál.

A Családsegítő Szolgálat személyi feltételei

A családsegítő szolgálat feladatait 2013. 01. 11-ig 1 fő vezető családgondozó és 3 fő családgondozó végezte. 2013. 01. 11-től 1 családgondozó a családsegítő szolgálat szervezeti egységéből a gyermekjóléti szolgálat szervezeti egységébe lett áthelyezve. Az áthelyezést a gyermekjóléti csoport létszámbeli hiánya indokolta. A vezető családgondozó 2013. 05. 31-én elment az intézményünkől. Így jelenleg 3 fő családgondozó látja el a családgondozói feladatokat, vezető családgondozó nincs a csoport élére kinevezve. A családgondozók munkáját főállású jogász és szolgáltatási szerződés keretében pszichológus segíti. A családgondozók iskolai végzettsége a jogszabályban előírtaknak megfelelnek, szakirányú egyetemi, illetve főiskolai végzettséggel rendelkeznek.

A Családsegítő Szolgálat munkatársai rendszeresen részt vesznek szakmai továbbképzéseken. Az ágazatot irányító minisztérium a személyes gondoskodást végző személyek számára továbbképzési kötelezettséget ír elő a szakmai fejlődés és felkészültség biztosítása érdekében. A továbbképzési kötelezettségének folyamatosan eleget tesznek a munkatársak.

A családgondozók az alábbi továbbképzéseken vettek részt:

- DMJV Reménysugár Otthona: Kiegészít megelőző és stressz kezelési tréning gyermekotthonokban és lakásotthonokban dolgozó szakemberek számára-személyiségfejlesztő foglalkozás
- Bibliai Ismeretterjesztő Társulat Egyesület TÁMOP-5.4.6A-12/2-2012-0028 „Egyenlő esélyű hozzáférés lélektani összetevői” képzési program- 2. modul „Kommunikációs hídépítés ép és fogyatékos személyek között”
- Artemisszió Alapítvány: Kommunikációs és konfliktuskezelési készségfejlesztő tréning interkulturális környezetben dolgozó szociális szakemberek (36 órás akkreditált képzés)

A Családsegítő Szolgálat tárgyi feltételei

A Területi iroda minden szakmai követelménynek maximálisan megfelel. Biztosítható a kliensek számára a segítő beszélgetésekhez szükséges intim környezet, a várakozás. A Területi Irodában elkülönül egymástól a két szakmai egység.

Az új épület tömegközlekedéssel és egyénileg is jól megközelíthető, bár eléggé kiesik a városközponttól. Akadálymentesítése a törvényi feltételeknek megfelel.

A családsegítő munkatársai összesen 2 irodát használnak és 3 db számítógép áll a rendelkezésükre. Az intézmény egyéb infrastruktúráját (telefon, fax, fénymásoló, kerékpár, stb.) a gyermekjóléti szolgálattal közösen használják.

Az intézmény tárgyi feltételei jelenleg megfelelnek a jogszabályi és szakmai normáknak.

Sorszám	Helyiség, felszerelés	Kizárólagos használat (db)	Nem kizárólagos használat (db)
1.	Interjú szoba	-	1
2.	Közösségi helyiség	-	1
3.	Városhelyiség	-	1
4.	Dolgozói szobák	2	-
5.	Raktár	-	1
6.	Irattár	1	-
7.	Telefon	2	1
8.	Fax	-	1
9.	Számítógép	3	-
10.	Internet	3	-
11.	Szolgálati jármű (kerékpár)	-	2
12.	Fénymásoló	-	1

A Szolgálat működésének szakmai feltételei

A Családsegítő Szolgálat családgondozói által vezetett dokumentáció megfelel az 1/2000. SzCSM. rendelet 7. számú mellékletében felsoroltaknak:

- *Forgalmi napló*, mely a napi ügyfélforgalom dokumentálására szolgál, - ennek alapján készülnek egyes statisztikai kimutatások.
- *Az Esetnapló*, mely a kliensekkel folytatott szakmai esetkezelés formáját, a probléma típusát és a cselekvési tervet is magában foglalja.
- *Együttműködési megállapodás*: a családsegítés a személyes gondoskodást végző és a szolgáltatást igénybe vevő személy együttes munkafolyamata, melynek tartalma és menete írásbeli együttműködési megállapodásban kerül rögzítésre.
- *Adatvédelmi nyilatkozat*, amelyet „A személyes adatok védelméről és közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LIII. Törvény” és „A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv.” rendelkezéseit figyelembe véve a Szolgálat a kliens aláírásával ellátott adatvédelmi nyilatkozatot nyilvántartási rendszerében kezeli.

Ezen felül az aktív korú rendszeres szociális segélyezettekkel való együttműködés kapcsán szükségessé vált további dokumentumok vezetése:

- *Első interjú*: a kliens szociális anamnézise,
- *Beilleszkedést segítő program*: a segélyben részesülő személy szociális helyzetéhez és mentális állapotához igazodva tartalmazza az elérendő célokat és megvalósítani kívánt tevékenységeket és szolgáltatásokat,
- Írásos értékelés készítése évente, a beilleszkedést elősegítő program végrehajtásáról.

Az intézmény céljának tekinti a családi problémák komplex módon való kezelését, mely magába foglalja a megelőzést, a probléma feltárását, a problémás családok gondozását. A családgondozás a szolgáltatást igénybe vevő személy otthonában, családi körben tett látogatások, valamint a Családsegítő Szolgálatnál folytatott segítő beszélgetés és szociális esetmunka során valósul meg. A családgondozás folyamán a családgondozó folyamatosan figyelemmel kíséri, hogy a szolgáltatást igénybe vevő személy problémája kezeléséhez igénybe vette-e az elérhető szolgáltatásokat, valamint együttműködik-e a szociális és egyéb szolgáltatást nyújtó szolgáltatókkal, intézményekkel.

A hatékonyság érdekében a Szolgálat figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, feltárja az egyén és a család életében előforduló problémákat, azok okait és jelzi azokat az illetékes hatóság vagy szolgáltatást nyújtó szerv felé.

A hatékony segítségnyújtás érdekében a Szolgálat együttműködik az ellátási területén működő szociális, gyermekjóléti – gyermekvédelmi, egészségügyi, oktatási és munkaügyi szolgáltatókkal

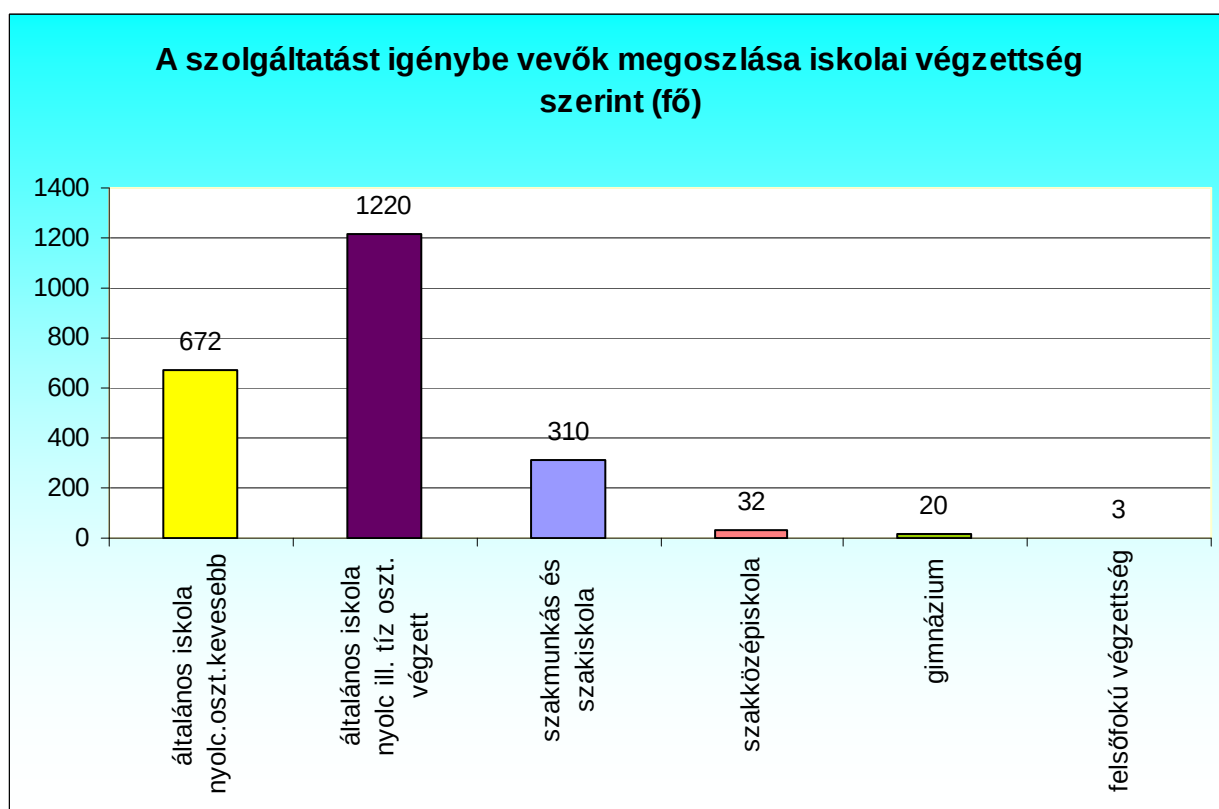
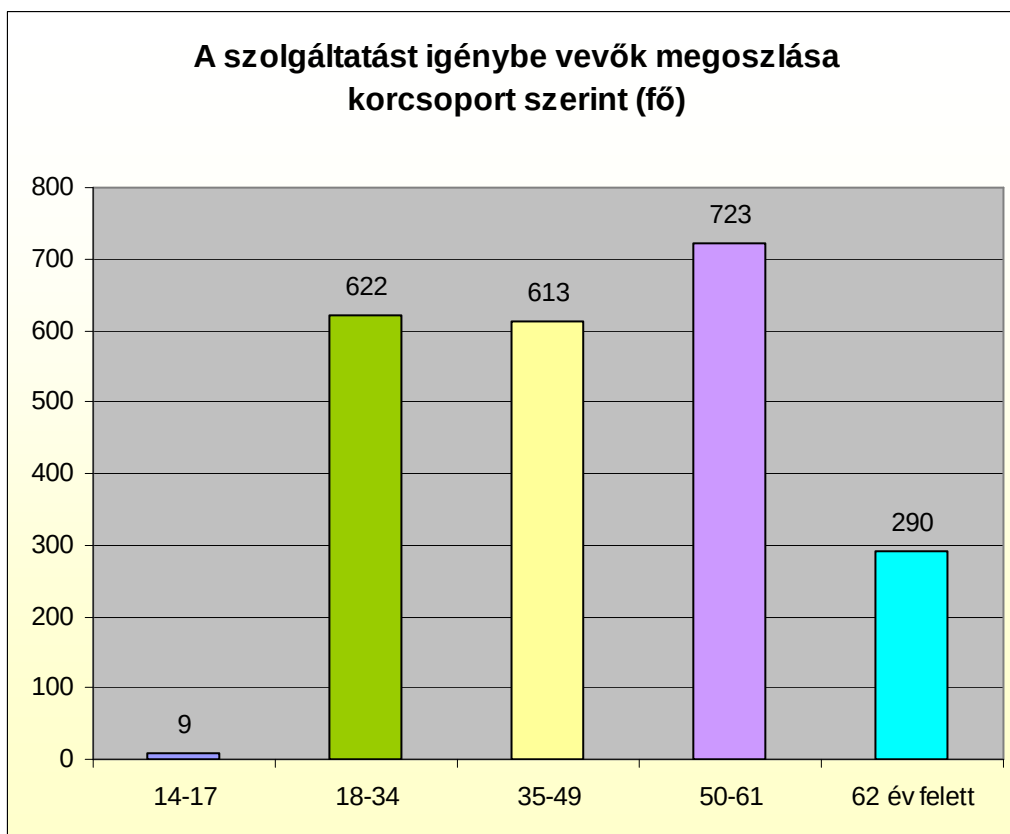
Számszerű adatok a Családsegítő Szolgálat szolgáltatásait igénybe vevőkről

2012. október 01. - 2013. szeptember 30.

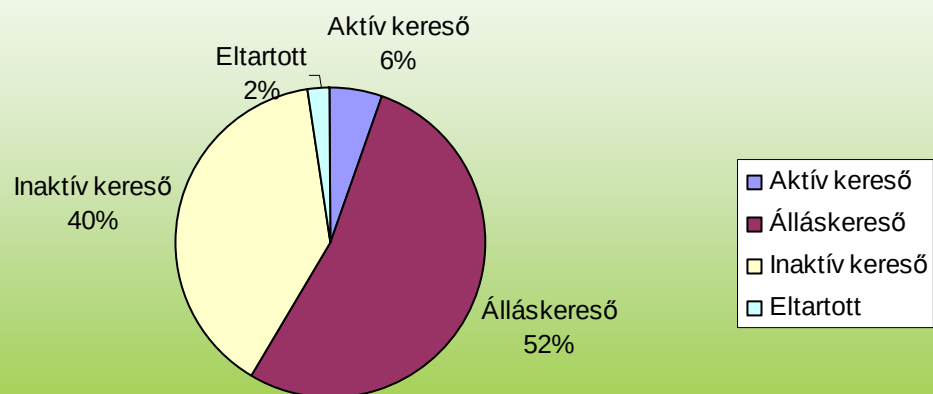
Ügyfélszám: 2378 fő

Ügyfélforgalom az Ügyfélforgalmi napló alapján: 4440 alkalom

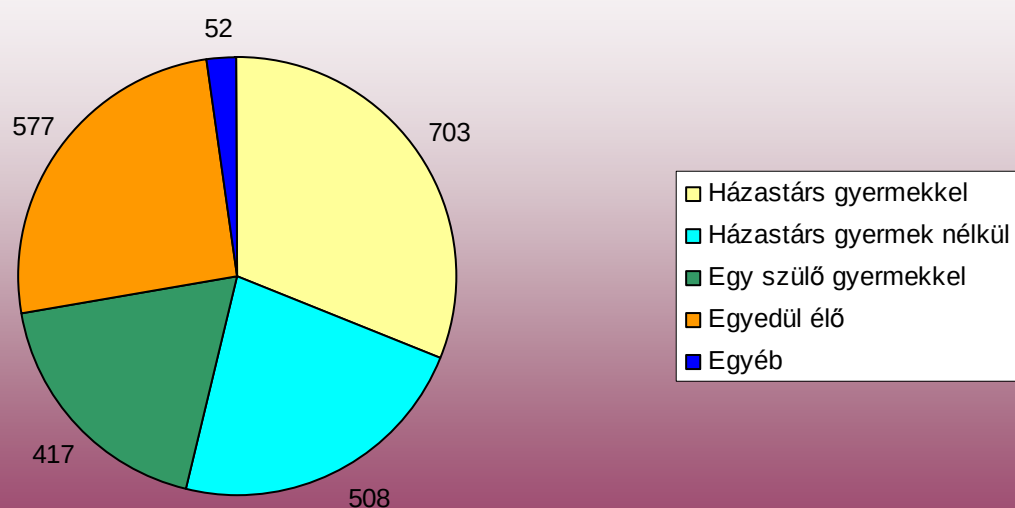

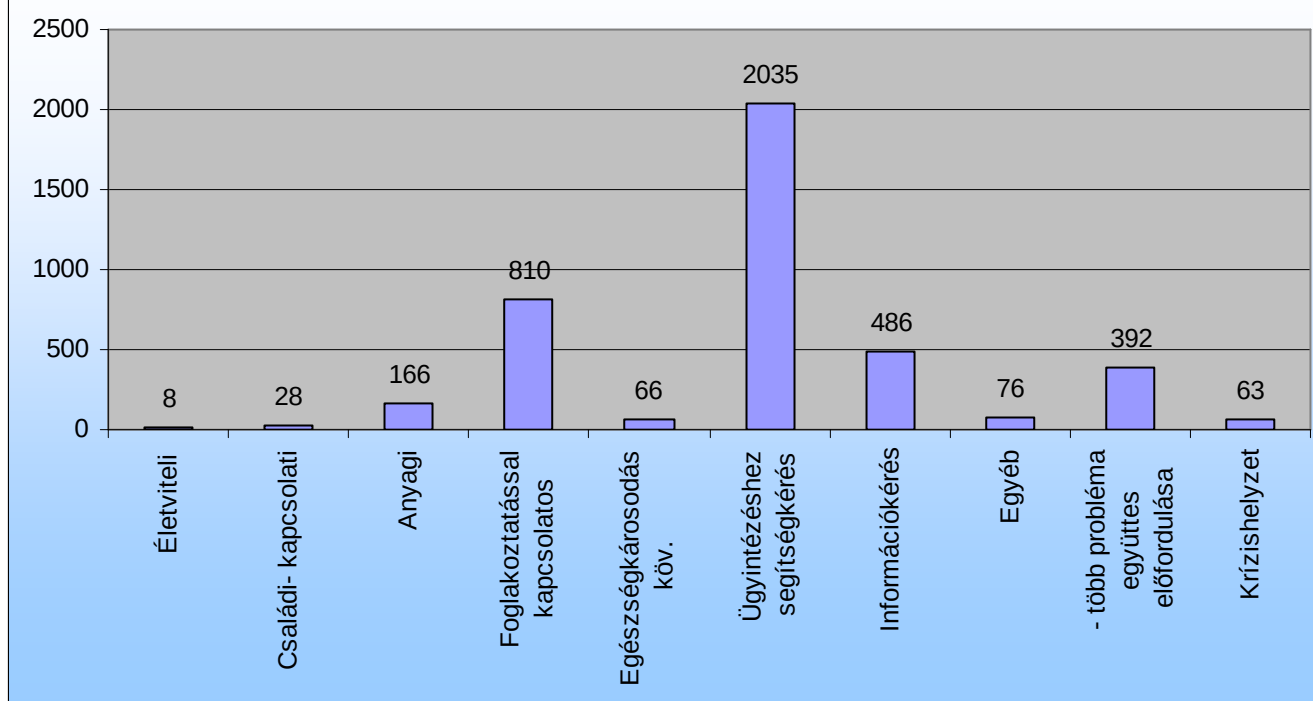
**A szolgáltatást igénybe vevők megoszlása
gazdasági aktivitás szerint az összes igénybe vevő
arányában**

**A szolgáltatást igénybe vevők megoszlása családi összetétel
szerint (fő)**

A szolgáltatást igénybe vevők megoszlása a hozott problémái szerint (fő)

A szolgáltatást igénybe vevők megoszlása egyéb szolgáltató tevékenység szerint az összes igénybe vevő arányában

A Családsegítő Szolgálat feladatai

1. A rendszeres szociális segélyben részesülők kötelező együttműködése:

A Szociális törvény 2010. évi módosításával változott a rendszeres szociális segélyezéssel kapcsolatos szabályozás.

Rendszeres szociális segélyre jogosultak:

- egészségkárosodott személyek,
- azon személy, aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti,
- aki 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a családjogi törvény szerinti gyermekgondozási támogatásban, gyermekgondozási díjban, terhességi gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani.

Az együttműködés komplexen valósul meg mind az ügyfél, mind az Önkormányzat és a Családsegítő Szolgálat között.

A törvényi változás hatására a rendszeres szociális segélyben részesülők száma jelentősen csökkent településünkön. Ennek oka, hogy nyugdíjkorhatár elérése előtt öt évvel aktív korúak *foglalkoztatást helyettesítő támogatásra* lettek jogosultak.

A Családsegítő Szolgálat és a rendszeres szociális segélyben részesülők közötti együttműködés sajátosságai:

- A kliens a rendszeres szociális segélyt megállapító határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül megjelenik a Családsegítő Szolgálatnál, mint együttműködésre kijelölt szervnél, ahol *nyilvántartásba veteti magát. Esetnapló, első interjú felvételére*, valamint az *együttműködési megállapodás megkötésére kerül sor. A kliens átveszi a jelentkezési időpontok rögzítésére szolgáló „Rendszeres Szociális Segélyben Részesülők Kiskönyve”-t.*
- A nyilvántartásba vétel után a kliens egyéni élethelyzetéhez igazodva, személyre szabottan kerül kidolgozásra a beilleszkedési program, amelyről írásban megállapodás történik, neve: **Beilleszkedést Segítő Program.**
- Az együttműködés további szakaszaiban a kliens az előre megadott időpontokban megjelenik a Szolgálatnál. Szükség szerint lehetőséget biztosítunk a program időközbeni módosítására is.
- Évente kerül sor a Beilleszkedést segítő program értékelésére.

A Beilleszkedési program elsődleges célja: a rendszeres szociális segélyben részesülő személy általános és egyéni segítése a munka világába való visszajutás érdekében.

Másodlagos cél: a munkaerő-piacon hátrányos helyzetűek pszichés támogatása, az izoláció oldása, az életminőség romlásának megakadályozása, a hátrányos helyzetből adódó nehézségek leküzdése, enyhítése.

A programban személyre szabottan kerülnek meghatározásra az együttműködés elemei, a nyújtandó szolgáltatások és a munkavállalással kapcsolatos kötelezettségek. Ezek kidolgozását minden esetben egy feltáró interjú előzi meg, amelyben tisztázzuk az ügyfél jelenlegi helyzetét, jövőbeli céljait, vágyait, valamint azokat az eszközöket, amelyekkel ezeket a célokat elérheti.

Ezekhez igazodva történik a megfelelő szolgáltatás kiválasztása:

- Egyéni tanácsadás: életmódot formáló, életvitelt segítő tanácsadás, képességfejlesztés

- Információnyújtás a szociális ellátórendszeréről:

családtámogatási-, nyugdíjazási-, rehabilitációs ügyekben, ügyintézés segítése

- Együttműködés a Hatósági Irodával
- Együttműködés, kapcsolattartás

A Beilleszkedést segítő programban egyértelműen megjelöljük a kliens és a családgondozó szerepét és feladatait is a meghatározott célok eléréséért folytatott munkában.

A rendszeres szociális segélyben részesülő személy az együttműködési kötelezettségét megszegi, ha:

- a rendszeres szociális segélyt megállapító határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül nem jelentkezik, és nem veteti nyilvántartásba magát szolgálatunknál,
- a beilleszkedést, segítő programot nem írja alá,
- nem teljesíti a beilleszkedést segítő programban foglaltakat,
- szolgálatunknál az előírt időpontra szóló megjelenési kötelezettségének önhibából, illetőleg az újbóli felszólítás kézhezvételétől számított 3 napon belül sem tesz eleget.

A Családsegítő Szolgálat – írásban – jelzi a jegyzőnek, ha rendszeres szociális segélyben részesülő személy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget.

Családsegítés, családgondozás

A **családsegítés** keretében kell segítséget nyújtani a szociális problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetben lévő személyeknek, családoknak. Feladatunk, hogy a településen élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességét megőrizzük, az ilyen élethelyzetekhez vezető okokat feltárjuk, megelőzzük, valamint a krízishelyzet megszüntetését elősegítsük. A szolgáltatások igénybe vétele önkéntes és térítésmentes.

Az életvezetési képességek megőrzése, valamint az egyén és a család életében jelentkező problémák megszüntetése érdekében tájékoztatást nyújtunk a szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról, a hozzájutás módjáról. Szociális és életvezetési tanácsadást biztosítunk; segítséget nyújtunk az egyéneknek a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ügyek vitelében; meghallgatjuk az egyén panaszát, és lehetőség szerint intézkedünk annak megoldása érdekében; családgondozással elősegítjük a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását.

A problémák típusai megoszlanak, de a legjellemzőbbek az ügyintézéshez segítségkérés, a családi konfliktus, alkoholizmus, lakhatással összefüggő problémák, illetve anyagi gondok.

3. Pszichológiai tanácsadás

Az elmúlt 1 év folyamán 65 fő vett részt esetkezelésben. Részükre 169 esetben tanácsadásra, 25 esetben pedig konzultációra került sor.

4. Jogi tanácsadás

Az elmúlt 1 év folyamán 481 fő vett részt esetkezelésben. Részükre 294 esetben történt iratszerkesztés és 187 esetben tanácsadás.

Jogi tanácsadás módja

a.) A tanácsadás az esetek 38%-a **információnyújtásból** áll

- melyik az illetékes és hatáskörrel rendelkező eljáró szerv az adott ügyben,
- milyen jogi lépés milyen következménnyel jár az ügyfél életében,
- adott eljárás megindításához milyen dokumentumok beszerzésére van szükség.

b) A tanácsadások legnagyobb részében az információnyújtáson túl sor kerül **iratszerkesztésre**. A tanácsadás folyamatos és egy-egy eljárásban több beadvány elkészítésére kerül sor.

Az ügyek nagy részében egy - egy lezárt eljárást követező eljárás követ (legtipikusabb a házasság felbontását gyermektartásdíj végrehajtása követi, vagy a gyermektartásdíj megállapítása után végrehajtási eljárás kezdődik).

A jogi tanácsadás tárgya

a.) A jogi tanácsadás 95 %-a **családjogi tárgyú** és peres eljárás megindításával kezdődik.

Legtipikusabb eljárások:

- Házasság felbontása közös megegyezéssel,
- Tartásdíj megállapítása (felemelése, mérséklése) és végrehajtása,
- Gyermekelhelyezés és kapcsolattartás megállapítása, változtatása,
- Családjogi jogállás rendezése.

b.) Az esetek többi részében különösen az alábbi témák érintettek:

- Személyi állapot rendezése (gondnokság alá helyezés),
- Fizetési meghagyás indítása,
- Végrehajtási eljárás indítása munkavállaló bérére, vagyonára,
- Szerződések.

5. Szabadidős programok szervezése

Nyári Játzóház

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Területi Irodájának munkatársai 2013. július 1. –július 12. között tartalmas és gyermekközpontú programot valósítottak meg a településen, a programban 45 gyermek vett részt. A Nyári Játzóház helyszínét a Hajdúhadházi Református Óvoda és Általános Iskola Kossuth úti intézményegysége biztosította.

A szolgálat munkatársai kiemelt feladatuknak tekintik a Hajdúhadházon élő dolgozó szülők gyermekei számára a tanítási időn kívüli minőségi gyermek felügyelet biztosítását, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló innovatív módszerek-, alternatívák megismertetését.

A résztvevő 6-12 éves gyerekek a program idejében nem csellengnek, alternatívákat kapnak a szabadidő eltöltésére, amelyet optimális esetben, a jövőben fel is használnak. A kreativitásuk növekszik, és olyan csoport kohézió történhet, amely tartós barátság forrása lehet. A résztvevők a program keretén belül, felnőtt felügyelettel, önállóságuk megőrzése mellett aktív közreműködésükkel, egészségesen tölthetik el szabadidejüket. A két hét alatt minden nap kézműves foglalkozásokkal, közös játékokkal, udvari játékokkal vártuk a résztvevő gyermekeket. A foglalkozások mellett társasjátékkal, rajzolással, színezéssel, ping-pongozással, csocsózással, az udvaron focival, udvari játékokkal tölthették az időt.

A 12 év feletti gyermekek játékmesterként vehettek részt a napköziben, lehetőséget kaptak arra, hogy kibontakoztassák képességeiket, ismereteket szerezhettek, játékokat, hasznos gyakorlatokat sajátíthattak el a résztvevő felnőttek segítségével a személyiségükre szabott részfeladatok vállalásával. A program megvalósítását megelőzően a Játékmesterek, önkéntesek, részére közösségépítő programot terveztünk, amelynek (ismerkedés, közös játék, motiváció erősítése stb.) célja, a közösségépítés, megerősítés, motiválás, szabályok tisztázása, hogy hatékonyan tudjunk együttműködni. A foglalkozáson játékmesterek és felnőtt csoportvezetők vettek részt, itt került sor a program részletes felosztására. A családgondozók munkáját a korábbi résztvevők közül kikerülő játékmesterek, önkéntesek, és az intézményben dolgozó diákmunkások segítették.

A Nyári Játzóház közösség-, és értékteremtő, hiánypótló szolgáltatás, melyet a szolgálat munkatársai a jövőben is meg kívánnak valósítani.

6. Közösségi szociális munka

Válts Sávot! Segítség Álláskeresőknél a Változtatásért! Tematikus csoportfoglalkozás aktív korúak ellátásában részesülők részére

Megerősítő, önismeretet erősítő, ismereteket közvetítő csoportfoglalkozás

A program célcsoportját azok az Aktív korúak ellátására jogosultak alkotják, akik 14 éven aluli gyermeket nevelnek és a napközbeni ellátás nem biztosított; akik a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betöltik; akik egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek – és együttműködésre kötelezettek a Szolgálattal

A célcsoport jellemzése:

Több generációs munkanélküliség, szegénység, nagycsalád, aluliskolázottság, asszertivitás alacsony szintje, információ hiányos állapot, önbizalom alacsony szintje, nem reális elvárások, céltalanság, esetleges hátrányos megkülönböztetés, funkcionális analfabetizmus, alacsony szintű kommunikációs képesség

Hosszú távú cél:

- További foglalkozások, klubok szervezése a csoportfoglalkozás részt vettek igényei szerint
- Erőforrások feltárása, motiválás

A csoportfoglalkozások 2012. 11. 14. - 2013. 02. 28-a között zajlottak, a megvalósításában a családsegítő csoport minden tagja részt vett. Az első csoportfoglalkozás tapasztalatai - amely három napos volt – alapján a többi foglalkozást 4 naposra terveztük.

	1. csoportfoglalkozás 2012.11.14-16.	2. csoportfoglalkozás 2013.01.28-31.	3. csoportfoglalkozás 2013.02.25-28.
Célcsoport	11 fő	Aktív korúak ellátásában részesülők, nyugdíj előtt 5 évvel-RSZS - 14 fő	10 fő
Átlagéletkor	37 év	59 év	50, 5 év
Összetétel	1 fő egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülő 3 fő pszichiátriai beteg 2 fő nyugdíjhoz közeli 5 fő 14-éven aluli gyermeket nevel	RSZS 57-ik évet betöltöttek	4 fő pszichiátriai beteg 1 fő EKRSZS 5 fő 57 éven felüli
Iskolai végzettség	1 fő szakközépiskola 1 fő írástudatlan 1 fő 7. Általános 8 fő 8. Általános végzettségű	4 fő szakmunkásképző 6 fő 8 általános 1 fő gimnázium 2 fő szakközépiskola végzettségű	1 fő érettségi, szakközépiskola 4 fő szakmunkásképző 4 fő 8. Általános 1 fő 6. Általános végzettségű

Közreműködő szakemberek:

A családsegítő csoport családgondozói, a Szolgálat jogász munkatársa, és a gyakorlaton résztvevő egyetemi hallgató.

A Családsegítő Szolgálatunknál a beszámoló időszakában gyakorlaton 3 fő vett részt:

- a Debreceni Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszéke 2. évfolyamos, nappali tagozatos szociális munka szakos hallgatója, 39 óra – szociális munkacsoportokkal – SÁV
- Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar Szociális és Társadalomtudományi Intézet 3. évfolyamos szociális munka szakos levelező hallgatója, 80 óra
- Debreceni Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszéke 2. évfolyamos nappali tagozatos szociológia szakos hallgatója, 30 óra

A foglalkozásokat követően márciusban létrejött a **Takarékosok Klubja** és a **Kézművesek Klubja**.

A **Kézművesek Klubja** 2013. március óta aktívan működik, minden hónapban egyszer találkoznak. A klubfoglalkozást egy családgondozó moderálja. Helye a Szolgálat közösségi terme. Átlagos létszám 10 fő.

Csoportos Álláskeresési Tanácsadás

Munkanélküliek részére 5 napos csoportos Álláskeresési Tanácsadást szerveztünk 2013. 04. 15-19 között, melyen általában 10 fő vett részt.

Elkövetkezendő időszak célkitűzései:

- A feladatokhoz igazodó tárgyi és személyi feltételek további javítása
- Az aktív korú nem foglalkoztatottakkal való együttműködés szélesítése, csoportfoglalkozások indítása.
- A szolgáltatást igénybe vevő kliensek szükségleteihez igazodva, projektek kidolgozása, pályázati lehetőségek felkutatása.

Hajdúhadház, 2013. december 10.

Gerencsérné Fazekas Márta

Intézményvezető

Vígné Balogh Katalin

Területi irodavezető